

Sygn. akt III C 2002/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Maria Furmanik
Protokolant:	Łukasz Jędraszko

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2016 r. w Warszawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w L.

o uchylenie uchwały

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 180,00 PLN (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt **III C 2002/14**

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 29 grudnia 2011 r. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. powódka J. S. domagała się uchylenia uchwały nr (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. z dnia 13 listopada 2014 r. w przedmiocie wykluczenia powódki z rejestru członków spółdzielni.

Uzasadniając swoje żądanie powódka podniosła, iż w dniu 13 listopada 2014 r. pozwana spółdzielnia podjęła uchwałę o wykluczeniu powódki ze spółdzielni. Jako podstawę decyzji wskazano wysokość zadłużenia powódki z tytułu opłat czynszowych za używanie lokalu mieszkalnego. Powódka argumentowała, że pozwana spółdzielnia przy podejmowaniu tej decyzji nie wzięła pod uwagę braku winy powódki w powstaniu zaległości. Powódka podała, że jest matką samotnie wychowującą dziecko, której z uzyskiwanych dochodów ledwo starcza na bieżące utrzymanie ponieważ jest ona obciążona także zobowiązaniami kredytowymi, w tym kredytem hipotecznym. Powódka zarzucała, iż zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem, dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego (pozew k. 5-6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 września 2015 r. pozwana spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, podnosząc, iż uchwała została podjęta zgodnie z przepisami prawa spółdzielczego i statutu, zaś w przypadku powódki zachodziły przesłanki wykluczenia jej ze spółdzielni z powodu uporczywego uchyłania się od opłat z tytułu eksploatacji i utrzymania nieruchomości w części przypadającej na jej lokal oraz stanowiących mienie spółdzielni. Pozwana wskazała, że dochodziła swych roszczeń wobec powódki na drodze sądowej i w postępowaniu egzekucyjnym (odpowiedź na pozew k. 57-59).

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku w sprawie powódka poparła powództwo, zaś pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. S. była członkiem pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. (zaświadczenie z 19 grudnia 2002 r. w dołączonych aktach członkowskich). W dniu 17 grudnia 2002 r. powódka na podstawie umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego nabyła własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w L. przy ul. (...) (wypis aktu notarialnego Rep. A Nr (...) w dołączonych aktach członkowskich).

Powódka od 2010 r. nieregularnie wywiązywała się z obowiązku uiszczania opłat na rzecz pozwanej spółdzielni, a jej zadłużenie systematycznie rosło. Pozwana spółdzielnia dochodziła sądownie należnych opłat, jednak jej roszczenie nie zostało zaspokojone ani też skutecznie zakwestionowane. Z wniosku (...) Bank S.A. we W. przeciwko powódce toczy się postępowanie egzekucyjne ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w L. (zawiadomienie spółdzielni mieszkaniowej o egzekucji z 24 września 2014 r., wniosek o wpis wzmianki o toczącej się egzekucji z nieruchomości z 18 listopada 2014 r. w dołączonych aktach członkowskich). W dniu 1 października 2014 r. Zarząd pozwanej spółdzielni skierował do Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni wniosek o pozbawienie powódki członkowska poprzez jej wykluczenie ze spółdzielni (pismo L.dz. (...) w dołączonych aktach członkowskich). W dniu 13 listopada 2014 r. odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni, na którym po uprzednim wysłuchaniu powódki, Rada Nadzorcza podjęła uchwałę Nr (...) o wykluczeniu powódki z grona członków spółdzielni. Przyczyną wykluczenia były zaległości w opłatach za korzystanie z lokalu, które na dzień 31 sierpnia 2014 r. wynosiły łącznie 24.016,67 zł (uchwała Nr (...) w dołączonych aktach członkowskich). Powódka w dniu 13 listopada 2014 r. osobiście odebrała zawiadomienie o wykluczeniu wraz z pouczeniem o możliwości odwołania się od tej decyzji. W dniu 12 grudnia 2014 r. powódka wniosła odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej z dnia 13 listopada 2014 r. (pismo w dołączonych aktach członkowskich). Walne Zgromadzenie członków pozwanej spółdzielni, odbyte w częściach w okresie od dnia 28 maja 2015 r. do dnia 18 czerwca 2015 r., po wysłuchaniu wyjaśnień powódki składanych na części V obrad w dniu 16 czerwca 2015 r., utrzymało w mocy uchwałę Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 13 listopada 2014 r. w przedmiocie pozbawienia powódki członkostwa przez wykluczenie ze spółdzielni (uchwała Nr (...) wraz z uzasadnieniem k. 249-260). Powódka nie zwracała się do pozwanej spółdzielni o możliwość zawarcia ugody i nie deklarowała spłaty zadłużenia. Od złożenia przez nią odwołania od uchwały Rady Nadzorczej w dniu 12 grudnia 2014 r. do maja 2015 r. nie wpłynęły od powódki żadne kwoty na poczet należności wynikających z wydanych na rzecz spółdzielni nakazów zapłaty. Dopiero w dniach 05 czerwca i 11 czerwca 2015 r. powódka dokonała wpłat tytułem opłaty eksploatacyjnej na rzecz pozwanej spółdzielni każdorazowo w kwotach po 644,08 zł (notatka w dołączonych aktach członkowskich). Powódka nie kwestionowała wysokości swojego zadłużenia względem spółdzielni. Pismem z dnia 30 czerwca 2015 r., które powódka otrzymała 2 lipca 2015 r., została ona zawiadomiona o podjętej uchwale Nr (...) Walnego Zgromadzenia pozwanej spółdzielni, która nie uwzględniła odwołania powódki od uchwały Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 13 listopada 2014 r. wraz z pouczeniem o zaskarżalności (pismo wraz z potwierdzeniem odbioru w dołączonych aktach członkowskich).

Aktualnie powódka zamieszkuje wraz z pełnoletnią córką. Utrzymuje się z pracy zarobkowej, którą podjęła w czerwcu 2015 r., wcześniej prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych dowodów z dokumentów. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich autentyczności, ani wiarygodności zawartych w nich informacji. Również żadna ze stron ze podważała mocy dowodowej zgromadzonych w sprawie dokumentów. Sąd poczynił ustalenia faktyczne także w oparciu o dowody osobowe: zeznania świadka J. G. (k. 266-277), przesłuchanie stron: J. S. (k. 267-268) i S. R. (k. 268-269) jako przedstawiciela strony pozwanej. Zeznaniom powódki Sąd dał wiarę jedynie częściowo. Sąd nie dał jej wiary w zakresie, w jakim powódka twierdziła, że zwracała się do Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni o dofinansowanie do opłat za mieszkanie, na co pozwana nie wyraziła zgody. Wskazać bowiem należy, że powódka powołała się na te okoliczności dopiero na rozprawie przed wydaniem wyroku; ani w pozwie ani w żadnym innym piśmie procesowym nie wskazywała tych okoliczności. Poza tym twierdzenia powódki stoją w sprzeczności z

dowodami z dokumentów tj. z aktami członkowskimi prowadzonymi przez spółdzielnię dla powódki, z których nie wynikało, aby powódka składała jakiegokolwiek wniosek o rozłożenie jej zaległości w płatnościach na raty czy wniosek o anulowanie odsetek od tych zaległości.

Sąd zważył, co następuje:

W oparciu o powyższe ustalenia sąd uznał powództwo za nieuzasadnione.

Przepisy ustawy - Prawo spółdzielcze z dnia 16 września 1982 r. (Dz. U. z 1982 r., Nr 30, poz. 210 z późn. zm.) przewidują możliwość zaskarżenia uchwał organów spółdzielni: walnego zgromadzenia i rady nadzorczej. Uchwałę w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni podejmuje stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie (art. 24 § 4 prawa spółdzielczego), nie może jej podjąć zarząd. Jeżeli statut przewiduje, że wykluczenia albo wykreślenia dokonuje rada nadzorcza, wówczas walne zgromadzenie nie może, z pominięciem rady, podjąć uchwały w tym przedmiocie. W takim wypadku wykluczenie albo wykreślenie nie tylko naruszałoby ustanowioną przez statut strukturę kompetencyjną organów spółdzielni, ale przede wszystkim pozbawiałoby członka prawa do tego, aby jego sprawa była rozpoznawana kolejno przez dwa organy spółdzielni (art. 24 § 6 prawa spółdzielczego). Jeżeli wykluczenia albo wykreślenia dokonuje rada nadzorcza, wówczas statut powinien określać termin, w ciągu którego wykluczony lub wykreślony członek ma prawo odwołać się od jej uchwały do walnego zgromadzenia. Jeżeli rada nadzorcza podjęła uchwałę o wykluczeniu – tak jak w niniejszym stanie faktycznym – wówczas członek spółdzielni, którego taka uchwała dotyczy może – według swego swobodnego wyboru – bądź zaskarżyć taką uchwałę wprost do sądu, bądź odwołać się od uchwały do walnego zgromadzenia. Powódka w trybie § 19 statutu pozwanej spółdzielni wniosła do Walnego Zgromadzenia odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej z dnia 13 listopada 2014 r. w przedmiocie wykluczenia jej z grona członków spółdzielni. Po rozpoznaniu odwołania powódki od uchwały Rady Nadzorczej, Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę Nr (...), w której nie uwzględniło odwołania powódki. Zatem po zakończeniu postępowania wewnątrzspółdzielczego w sprawie o wykluczenie, członkowi zainteresowanemu przysługuje prawo zaskarżenia uchwały Walnego Zgromadzenia do sądu, a nie zaskarżenia uchwały Rady Nadzorczej, o czym powódka została pouczona w zawiadomieniu z dnia 30 czerwca 2015 r., które odebrała 02 lipca 2015 r. Członek wykluczony może poddać kontroli sądowej uchwałę Walnego Zgromadzenia w drodze zaskarżenia tej uchwały w sposób określony w art. 42 § 3 prawa spółdzielczego. Wykluczony ze spółdzielni członek może dochodzić na drodze sądowej uchylecia uchwały Rady Nadzorczej wykluczającej go ze spółdzielni, ale tylko z chwilą bezskutecznego upływu terminu, określonego w statucie, do rozpatrzenia odwołania przez walnego zgromadzenie (art. 24 § 7 prawa spółdzielczego).

Sąd, będąc zatem związanym żądaniem pozwu sformułowanym jako żądanie uchylecia uchwały Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 13 listopada 2014 r., nie znalazł podstaw do rozpoznania powództwa jako sprawy o uchylecie uchwały Walnego Zgromadzenia Nr (...). Takie działanie stanowiłoby w istocie dowolną modyfikację żądania powódki dokonaną przez sąd. Mając to na uwadze należało uznać, że sformułowane przez powódkę żądanie nie znajduje podstawy materialno-prawnej w obowiązujących przepisach prawa. Okoliczność ta stanowiła podstawę do oddalenia powództwa.

Ubocznie podnieść należy, że Sąd nie dopatrył się naruszenia przez pozwaną spółdzielnię uregulowania art. 24 § 2 prawa spółdzielczego, które stanowi, że wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Przyczyny wykluczenia przewidziano w § 14 statutu pozwanej spółdzielni, gdzie w ustępie 2 w pkt 3 wskazano, że wykluczenie może nastąpić, gdy członek uporczywie uchyla się od wykonywania istotnych zobowiązań wobec spółdzielni, a w szczególności zalega z opłatami związanymi z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na jego lokal, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni. W orzecznictwie przyjmuje się, że co do zasady członkowi spółdzielni winna być przypisana wina umyślana lub rażące niedbalstwo. Jako takie zachowania wskazuje się działanie na szkodę spółdzielni i niewykonywanie podstawowych obowiązków członkowskich. Przyczyny te mogą być w różny sposób określone, lecz zawsze muszą być zawinione przez członka i tak poważne, że uniemożliwiają pogodzenie pozostania

członka w spółdzielni z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami. Na spółdzielni spoczywa również ciężar wykazania istnienia należności względem członka.

Przenosząc te zasady na grunt niniejszej sprawy w ocenie Sądu zostały spełnione przesłanki uzasadniające wykluczenie powódki z grona członków pozwanej spółdzielni. Okolicznością bezsporną było, iż na datę podjęcia uchwały o wykluczeniu z członków spółdzielni powódka posiadała zadłużenie na rzecz spółdzielni w znacznej wysokości. Jak zostało ustalone w toku postępowania dowodowego powódka istotnie zalegała z płatnościami na rzecz pozwanej spółdzielni i zaległości te stanowiły przyczynę wystąpień przez pozwaną do sądu z powództwami o zapłatę, w których to postępowaniach spółdzielnia uzyskała nakazy zapłaty zobowiązujące powódkę do zapłaty żądanych przez nią kwot. Jednak roszczenie spółdzielni nie zostało zaspokojone, ani też nie zostało przez powódkę skutecznie zakwestionowane. Ponadto wskazać należy, że z akt członkowskich nie wynika, aby powódka zwracała się z prośbą o rozłożenie zaległych kwot na raty czy aby kwestionowała wysokość zadłużenia lub prawidłowość naliczania opłat eksploatacyjnych. Postępowanie powódki nie wskazywało również, aby w jakikolwiek sposób próbowała rozwiązać problem swoich zaległości wobec spółdzielni, chociażby starając się o dodatek mieszkaniowy z gminy stanowiący pomoc w opłatach za mieszkanie dla osób o niskich dochodach. W ocenie Sądu długotrwałe niepłacenie przez powódkę należnych opłat eksploatacyjnych mogło być uznane przez spółdzielnię za zawinione i uporczywe działanie na szkodę spółdzielni i stanowić podstawę wykluczenia powódki z rejestru członków spółdzielni. Z tych względów Sąd uznał, że podane w uchwale przyczyny o wykluczeniu powódki ze spółdzielni istniały, a wykluczenie jej z tych właśnie przyczyn nie naruszało przepisów prawa i postanowień statutu, wobec tego jej powództwo podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w punkcie II sentencji wyroku Sąd oparł o treść art. 98 k.p.c. I tak wobec oddalenia powództwa J. S. przeciwko stronie pozwanej, Sąd zasądził od powódki na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.